

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobce: **T. A.**, narozený X.
státní příslušník Libanonské republiky
bytem X.
t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, Tis u Blatna

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**
sídlem Štefánikova 1304, Mladá Boleslav

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2025, č. j. KRPS-208433-24/ČJ-2025-010027-ZZC,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2025, č. j. KRPS-208433-24/ČJ-2025-010027-ZZC, se ruší.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení rozhodnutí ze dne 6. 8. 2025, č. j.

KRPS-208433-24/ČJ-2025-010027-ZZC (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná rozhodla podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 a § 129 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o zajištění žalobce za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným právním předpisem Evropské unie [Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“)]. Dobu zajištění žalovaná stanovila v souladu s § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců na 30 dnů ode dne omezení svobody.

2. Žalobce byl společně s dalším spolujezdcem dne 6. 8. 2025 při cestě automobilem do Spolkové republiky Německo zastaven policejní hlídkou, protože neměl uhrazen dálniční poplatek. Při kontrole žalobce nepředložil cestovní doklad ani jiný doklad opravňující jej k pobytu na území České republiky, ale jen doklad o podání žádosti o mezinárodní ochranu ve Spolkové republice Německo. Ze záznamu SIS policejní orgán zjistil, že žalobce je státním příslušníkem třetí země, na kterého se vztahuje rozhodnutí o navrácení podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 ze dne 28. listopadu 2018 o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Byl proto policejní hlídkou zajištěn podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
3. Z evidence EUODAC žalovaná dále zjistila, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 6. 5. 2022 v Rumunsku a dne 19. 5. 2022 ve Spolkové republice Německo. Žalovaná též zjistila, že dne 14. 5. 2025 bylo ve Spolkové republice Německo vydáno rozhodnutí o ukončení řízení o mezinárodní ochranu a současně rozhodnutí o žalobcově navrácení. Z nezjištěného důvodu byl tento záznam v SIS pozastaven. Obsah evidence VIS dále potvrzuje, že žalobce byl ubytován od 5. 8. 2025 do 6. 8. 2025 v hotelu v Praze na Malé Straně, přičemž účelem jeho pobytu byl turismus.
4. Žalobce dne 6. 8. 2025 vypověděl, že bere léky na tlak a má problémy se srdečním svalem, s čímž se léčí asi 4 měsíce. U sebe má jen omezené množství léků. Žije v Kolíně nad Rýnem a pochází z Libanonu. Ve Spolkové republice Německo má přítelkyni, která má 2 děti. Nebydlí ovšem s ní, každý bydlí ve svém bytě. V roce 2022 přicestoval do Evropy jako běžенец bez cestovního dokladu. Cestoval přes Rumunsko, kde mu sejmuli otisky prstů. Žalobcova cesta ale vedla do Spolkové republiky Německo. Tehdy předstíral, že je ze Sýrské arabské republiky, protože mu řekli, že Syřané mají lepší šanci získat mezinárodní ochranu. Ve Spolkové republice Německo požádal o mezinárodní ochranu a od roku 2022 tam žil a pracoval. Žalobce následně požádal o pobytové oprávnění (žalobcovými slovy „z důvodu práce“), a proto mu poradili, aby vzal žádost o mezinárodní ochranu zpět. Z toho důvodu bylo řízení o mezinárodní ochraně ukončeno. Do konce řízení o žalobcově pobytovém oprávnění mu ponechali doklad o podání žádosti o mezinárodní ochranu, aby mohl nějakým způsobem prokazovat svoji totožnost. Zopakoval, že bydlí ve Spolkové republice Německo. Ve Spolkové republice Německo pracuje ve výrobně kosmetických produktů. Je vedoucí výrobního úseku a jeho nadřízený na něho spoléhá. Je důležitý pracovník. V den zajištění se vracel zpět po dálnici. V České republice byl jen na jednodenní turistické návštěvě. Nechce v České republice být. Přicestoval jen jako turista, protože slyšel, že je to tu hezké. Po zajištění si to již nemyslí. Nevěděl, že pro návštěvu České republiky je povinen mít oprávnění k pobytu a cestovní doklad. Kdyby to věděl, do České republiky by nejel.

Doposud se pohyboval jen po území Spolkové republiky Německo. Má u sebe 600 EUR, které může využít k vycestování do Spolkové republiky Německo.

5. V napadeném rozhodnutí žalovaná uzavřela, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad, že bude předán do jiného členského státu Evropské unie (konkrétně do Spolkové republiky Německo) podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III, a zároveň žalobce vstoupil či pobýval na území České republiky bez oprávnění k pobytu a cestovního dokladu, neboť je státním příslušníkem Libanonské republiky. Tím naplnil podmínky podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná dále bez dalšího konstatovala, že předání nelze ve smyslu § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců uskutečnit ve lhůtě 48 hodin. Podle žalované Česká republika chrání své zájmy na úseku nežádoucího jednání spočívajícího v neoprávněném vstupu a pobytu na jejím území. Má zabraňovat i zneužívání azylového systému, který spočívá v zahlcování tohoto systému, jelikož jsou podávány žádosti o mezinárodní ochranu ve více členských státech. Při stanovení doby trvání zajištění podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců žalovaná vycházela z toho, že má k dispozici dostatek podkladů prokazujících neoprávněnost žalobcova pobytu na území České republiky, žalobce o mezinárodní ochranu požádal ve Spolkové republice Německo a dále zohlednila předpokládané úkony nutné k realizaci předání (Spolková republika Německo o žalobcově přijetí rozhodnout) a neexistenci jiných trvalejších překážek znemožňujících žalobcovo pozdější předání. Uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců by v tomto případě nebylo podle žalované účelné. Žalobce nesdělil, na jaké adrese by se v České republice zdržoval, nemá zde příbuzné, finanční záruku nenabídl ani nesložil a uvedl, že nemá dostatečnou finanční hotovost. Podle žalované žalobce zjevně nemá respekt k právnímu řádu České republiky a svoji situaci si sám zavinil. Žalovaná též bez bližšího upřesnění konstatovala, že hrozí nebezpečí útěku a zajištění je přiměřené okolnostem případu. V zemi, do níž má být žalobce předán, nejsou podle žalované systémové nedostatky azylového řízení, což žalobce ani nenamítal.
6. Dne 12. 8. 2025 Spolková republika Německo vyjádřila souhlas s přijetím žalobce zpět.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalované

7. V žalobě žalobce namítl, že jeho zajištění je zcela neúčelné, protože se chce okamžitě do Spolkové republiky Německo vrátit, k čemuž má dostatek finančních prostředků. Žalobce je ve Spolkové republice Německo žadatelem o pobytové oprávnění, je zaměstnán. Má tam ukrajinskou partnerku, která má 2 nezletilé děti. Utekli z Ukrajiny před válkou. Žalobce nevidí žádný důvod k tomu, aby musel být zajištěn. V případě propuštění by ihned opustil území České republiky a vrátil se do Spolkové republiky Německo. K tomu má i dostatek finančních prostředků. Nikomu by nevznikaly žádné další náklady. Lze tedy uplatnit jiné mírné (mírnější) opatření – zvláštní opatření za účelem vycestování z území České republiky podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalobce má též problémy se srdcem. Ve Spolkové republice Německo má zanedlouho navštívit specializovaného lékaře a u sebe v České republice nemá dostatek léků. Jeho zdravotní stav se tedy může zhoršit. Podle žalobce žalovaná též stanovila nepřiměřeně dlouhou dobu zajištění bez řádného odůvodnění. To je jen všeobecné a nezabývá se dostatečně žalobcovou situací. Zajištění je přitom mimořádný institut a délka zajištění musí odpovídat jeho cíli. Pokud důvody zajištění v jeho průběhu pominou, je žalovaná povinna zajištěného neprodleně propustit. Žalovaná ani nijak nezjišťovala existenci překážek zajištění, systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v jiném členském státě. Napadené rozhodnutí je podle žalobce nezákonné a nepřezkoumatelné, žalovaná vycházela

z nesprávně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu a napadené rozhodnutí je i nepřiměřené.

8. Žalovaná ve *vyjádření k žalobě* shrnula skutkový stav a obsah napadeného rozhodnutí. Byly splněny všechny podmínky pro žalobcovu zajištění, neboť žalobce bude podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III předán do jiného členského státu a na území České republiky pobýval neoprávněně. Žalobce nepředložil cestovní doklad ani žádný jiný doklad, který by jej k pobytu na území České republiky opravňoval. Žalobcovy zdravotní potíže nejsou podle žalované překážkou pro jeho zajištění, neboť v zařízení pro zajištění cizinců je poskytována nepřetržitá lékařská služba. Se svojí přítelkyní nesdílí společnou domácnost a vyživovací povinnost mu ani nebyla nijak autoritativně stanovena, a proto na něm podle žalované není nikdo existenčně závislý. Podle žalované nebylo ani namístě uplatnit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalobce nebyl schopen oznámit adresu místa, kde by se zdržoval. V České republice nemá žádné příbuzné a nemá zajištěno žádné ubytování. Finanční záruku nenabídl a neprokázal, že by k jejímu složení disponoval dostatečnými finančními prostředky. Z jeho jednání vyplývá neúcta k právnímu řádu České republiky. Žalované nejsou známy žádné systémové nedostatky azylového řízení v jiném členském státu Evropské unie a žalobce na ně ani nepoukazoval.

III. Posouzení věci soudem

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud ve smyslu závěrů rozsudku NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 NSS, body 43 a 44, ve spojení s rozsudkem velkého senátu Soudního dvora ze dne 8. 11. 2022, C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, body 87-89, napadené rozhodnutí přezkoumal tak, že přihlížel i k vadám z úřední povinnosti. S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců).
10. Zajištění za účelem přemístění do jiného členského státu Evropské unie upravuje čl. 28 nařízení Dublin III.
11. Podle čl. 28 odst. 1 nařízení Dublin III členské státy nezajistí osobu *pouze proto*, že se na ni vztahuje řízení podle tohoto nařízení.
12. Podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku *na základě posouzení každého jednotlivého případu*, a pouze pokud je zajištění *přiměřené* a *nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření*.
13. Ve vnitrostátní legislativě zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu upravuje § 129 zákona o pobytu cizinců.
14. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.

15. Podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nelze-li *předání cizince* nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit *ve lhůtě do 48 hodin*, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
16. Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
17. Podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
18. Omezování osobní svobody cizinců, kteří na území státu pobývají nelegálně, resp. tam nelegálně vstupují, je jedním ze základních nástrojů, jež státy užívají k regulaci toho, kdo na jejich území vstupuje či kdo tam pobývá. Zásah do osobní svobody v praxi slouží buď ke znemožnění vstupu cizince na území, nebo k realizaci jeho vycestování. Zatímco z hlediska států a jejich orgánů, které o zásahu do osobní svobody cizince rozhodují, jde namnoze o rutinní záležitost, z pohledu konkrétního cizince se nicméně jedná o závažný zásah do jeho života.
19. Z tohoto úhlu pohledu čl. 28 nařízení Dublin III explicitně upracuje, že zajištění cizince nikdy nemůže být automatickým krokem spojeným s podáním žádosti o mezinárodní ochranu a zahájením dublinského řízení ke zjištění státu příslušného o této žádosti rozhodnout. Jde o *nejzazší prostředek*, který musí být *přiměřený* daným okolnostem, na základě *individuálního posouzení* každého případu.
20. Soud má za to, že v tomto případě jsou dány *specifické skutkové okolnosti*, na základě nichž je žalobcovu zajištění nepřiměřené. Ty (skutkové okolnosti) nejsou mezi účastníky sporné. Žalovaná žalobcovu verzi příběhu ani náznakem nezpochybňovala a žalobcův příběh v řadě podstatných skutečností odpovídá i dalším podkladům, jež jsou součástí správního spisu. Je tudíž třeba vycházet z toho, že žalobce byl na cestě zpět do Spolkové republiky Německo po jednodenní turistické návštěvě Prahy. Policejní hlídka žalobce přeci zastavila na dálnici směrem do Spolkové republiky Německo, přičemž žalobce v Praze strávil jednu noc v hotelu, o čemž svědčí evidence VIS. Soud považuje za věrohodnou i tu část žalobcova příběhu, podle níž v roce 2022 požádal ve Spolkové republice Německo o mezinárodní ochranu, v K. n. R., resp. ve městě H. nacházejícím se v bezprostřední blízkosti K. n. R., má stálé bydliště, žije tam již 3 roky, má stálé zaměstnání a navázal i nové osobní vztahy.

Žalobce vcelku podrobně popsal svoji pracovní pozici – vedoucí výrobního úseku ve společnosti na výrobu kosmetických produktů, což žalovaná nezpochybňovala¹. Je pravda, že podle záznamu v SIS bylo řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu ukončeno a současně s tím bylo vydáno rozhodnutí o navrácení. I tuto okolnost však žalobce vysvětlil, což odpovídá podkladům ve správním spise. Ve Spolkové republice Německo měl žalobce v úmyslu požádat o pobytový titul „za účelem práce“, k čemuž mělo být třeba, aby vzal svoji žádosti o mezinárodní ochranu zpět. To pak zároveň vysvětluje, z jakého důvodu byl tento záznam v SIS pozastaven, přičemž žalovaná sama nezjistila (a ani nezjišťovala), že by tomu mělo být z jiného důvodu. Ani soud proto nemá důvod z žalobcovy výpovědi podpořené dalšími podklady ve správním spise nevycházet. Žalobcovu výpověď hodnotí ve shodně s žalovanou jako věrohodnou.

21. K právě zopakovaným specifickým skutkovým okolnostem ovšem žalovaná vůbec nepřihlížela a v napadeném rozhodnutí vyšla jen z toho, že žalobce se na území České republiky nacházel neoprávněně a na základě shromážděných informací existuje reálný předpoklad žalobcova předání do jiného členského státu podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III. Podle něj je členský stát příslušný podle nařízení Dublin III povinen přijmout zpět za podmínek stanovených v čl. 23, 24, 25 a 29 státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, *nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu*.
22. Striktně vzato tím byly naplněny podmínky § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Jelikož bylo vydáno rozhodnutí o ukončení řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu a o žalobcově navrácení, lze aplikovat čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III. Ani soud pak nemá pochyb o tom, že se žalobce na území České republiky nacházel neoprávněně (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 10. 2019, č. j. 1 Azs 315/2019-26, bod 20). Jak nicméně soud vysvětlil výše, v kontextu požadavků pro zajištění cizince podle nařízení Dublin III to není samo o sobě dostačující. Žalovaná totiž přistoupila k žalobcově zajištění jen z toho důvodu, že se na něj vztahovalo řízení podle nařízení Dublin III, což je v přímém rozporu s jeho čl. 28 odst. 1.
23. Podle soudu je totiž nezbytné přihlížet i k tomu, co je hlavním cílem tzv. dublinského systému – racionalizovat posuzování žádostí o azyl a zabránit zahlcení systému povinností státních orgánů zabývat se několikanásobnými žádostmi podanými stejným žadatelem, zvýšit právní jistotu, pokud jde o určování státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl, a vyhnout se tak systému *forum shopping* (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). S tím souvisí i zájem na tom zabránit žadatelům o mezinárodní ochranu v tzv. druhotných přesunech mezi členskými státy (srov. rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011 ve spojených věcech C-411/10 a C-493/10, bod 79, a rozsudek Soudního dvora ze dne 30. 11. 2023 ve spojených věcech C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 a C-328/21, bod 141). Konkrétně pak smyslem výše citovaného čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III je zachování kontinuity odpovědnosti příslušného členského státu za další pobyt žadatele o mezinárodní ochranu, tj. za „řešení“ jeho pobytového statusu nebo případného vycestování do země původu či do bezpečné třetí země².

¹ Soud proto pro nadbytečnost neprováděl k důkazu prohlášení žalobcova zaměstnavatele – společnosti vyrábějící kosmetické produkty –, že žalobce přijal do pracovního poměru.

² Pro úplnost soud doplňuje, že podle čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III, členský stát, v němž se nachází žadatel podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III bez povolení k pobytu, má ve skutečnosti na výběr – buď může požádat příslušný členský stát o přijetí žadatele zpět nebo sám provést řízení o navrácení. V posuzované věci

24. Smyslem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců, resp. čl. 28 nařízení Dublin III je tudíž předejít tomu, aby bylo přemístění žadatele do příslušného členského státu zmařeno a žadatel se – svévolně – přesouval do různých členských států.
25. Soud opakuje, že v projednávané věci žalovaná ze SIS (v rámci spolupráce SIRENE) zjistila, že rozhodnutí o ukončení řízení o mezinárodní ochranu a o navrácení žalobce vydala Spolková republika Německo. Žalovaná sice zjistila, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu i v Rumunsku, což žalobce sám potvrdil. Tuto skutečnost ovšem žalovaná zjevně nepovažovala za relevantní, jelikož v napadeném rozhodnutí odkazovala na povinnost členského státu přijmout žadatele zpět pouze podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III (povinný je ten členský stát, který předtím žadatelovu žádost o mezinárodní ochranu zamítl). S tím, že řízení o mezinárodní ochraně bylo se žalobcem vedeno (i ukončeno) právě ve Spolkové republice Německo, korespondují i další okolnosti vyplývající ze spisového materiálu. Žalobce disponoval německým průkazem žadatele o mezinárodní ochranu. Dále žalobce nechtěl před žalovanou detailněji odpovídat na otázky týkající se situace v zemi jeho původu, neboť „*vše vědí v Německu*“.
26. Z toho je patrné, že cílem žalobcova zajištění bylo zabezpečit, aby byl předán výhradně do Spolkové republiky Německo. To je zřejmé i z napadeného rozhodnutí, neboť například v souvislosti s posuzováním délky doby zajištění podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců žalovaná složitosti úkonů nutných k žalobcově předání vztahovala jen ke Spolkové republice Německo. Naopak, z napadeného rozhodnutí se nepodává, že by žalovaná nějakým způsobem pracovala i s jinou alternativou – například předání žalobce do Rumunska nebo zajištění žalobce do té doby, než se spolehlivě objasní, do jakého členského státu má být vlastně předán.
27. Nabízí se proto otázka, zda bylo zajištění žalobce při zohlednění smyslu a účelu zajištění v intencích tzv. dublinského systému (srov. bod 24 tohoto rozsudku) opravdu nezbytné. Žalovaná žalobce zajistila, neboť bylo potřeba zabezpečit formální náležitosti jeho předání (Ministerstvo vnitra muselo požádat Spolkovou republiku Německo o přijetí zpět, vyčkat odpovědi, dát žalobci prostor bránit se proti rozhodnutí o předání apod.) a se Spolkovou republikou Německo dohodnout i praktické náležitosti předání (způsob, místo a čas předání).
28. Žalobce však deklaroval, že se miní do Spolkové republiky Německo sám okamžitě vrátit. Do České republiky přicestoval na jeden den pouze jako turista. Tomu odpovídají i skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Žalobce byl policejním orgánem kontrolován na pozemní komunikaci, která vede na česko-německou hranici. U žalobce zajistila pouze osobní předměty, které u sebe běžně mají turisté krátkodobě navštěvující hlavní město sousedního státu (náprsní tašku, peněženku, mobilní telefon, nabíječku, deodorant, oční kapky, účtenky, léky, kartičku na MHD, věrnostní kartičku do obchodu apod.). Žalobce též tvrdil, že ve Spolkové republice Německo již navázal ekonomické a sociální vazby – má tam zaměstnání a partnerku. Kvůli problémům se srdcem tam má brzy navštívit specializovaného lékaře. Soud pak opakovaně zdůrazňuje, že tyto okolnosti žalovaná nijak nezpochybnila.

žalovaná vycházela z první možnosti, tj. navrácení žalobce, a za tímto účelem jej zajistila.

29. Nejedná přitom o okolnosti, od nichž by mělo být odhlíženo jako od irelevantních. Kupříkladu v rozsudku ze dne 16. 8. 2019, č. j. 53 A 10/2019-36, zdejší soud přezkoumával rozhodnutí o zajištění týkající se cizince, který byl též zadržen na pozemní komunikace vedoucí na česko-německou hranici. Tamější žalobce také tvrdil, že se vydal ze Spolkové republiky Německo do Prahy jako turista. Tamější žalobce byl ovšem zadržen na cestě pěšky, stav svého azylového řízení ve Spolkové republice Německo neznal a jeho jediným příjmem byly milodary, které vyžebrał na ulici. V doplnění žaloby navíc tvrdil, že se po schengenském prostoru pohybuje za účelem podnikání. Zdejší soud proto sice neuvěřil tomu, že se žalobce vydal do České republiky jako turista a miní se vrátit do Spolkové republiky Německo zpět (v bodě 17 zmíněného rozsudku zdejší soud konstatoval, že „[z]a těchto okolností je pochopitelné, že se žalovaná nemohla spolehnout na tvrzení žalobce, že se dobrovolně vrátí do Spolkové republiky Německo.“). Zároveň ovšem tvrzením tamějšího žalobce o tom, že je jen turistou a dobrovolně se vrátí do Spolkové republiky Německo, určitou relevantnost při posuzování zákonnosti jeho zajištění přisuzoval (žalobcův neúspěch se odvíjel od toho, že jeho tvrzením soud neuvěřil). K podobným okolnostem (a cílům tzv. dublinského systému) přihlížel i NSS, a to v rozsudku ze dne 4. 5. 2017, č. j. 9 Azs 82/2017-27.
30. Z pouze formálního hlediska soud souhlasí s tím, že v žalobcově případě bylo dáno vážné nebezpečí útěku z České republiky.³ K pojmu „vážné nebezpečí útěku“ ale nelze přistupovat pouze na základě jeho jazykového znění bez zohlednění individuálních okolností dané věci. Naplnění tohoto neurčitěho právního pojmu má totiž za následek intenzivní zásah do práva na osobní svobodu (zajištění). Soud – stejně jako výše v bodech 18 a 19 tohoto rozsudku – připomíná, že zajištění představuje citelný zásah do cizincova života, a proto by mělo být přiměřené okolnostem věci. Též v rozsudku ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020-54, NSS konstatoval, že „[k]aždé omezení osobní svobody totiž představuje natolik silný zásah do práv jednotlivce, že musí být stanoveno zákonem a musí respektovat podstatu práva na osobní svobodu a zásadu proporcionality.“ V posuzované věci by žalobce „utekl“ do členského státu, který žalovaná v napadeném rozhodnutí vyhodnotila jako stát povinný k žalobcově přijetí. Z toho je na první pohled zjevné, že k naplnění cíle tzv. dublinského systému (srov. bod 23 tohoto rozsudku) nebylo nezbytné žalobce zajišťovat, resp. že by sledovaného cíle nešlo dosáhnout i jinými mírnějšími prostředky než právě zajištěním.
31. *Za těchto dosti specifických okolností* (žalobce byl zajištěn za účelem realizace jeho předání do Spolkové republiky Německo, kam se ale chtěl sám hned vrátit, o čemž soud nemá důvod pochybovat) proto bylo podle soudu *zajištění žalobce nepřiměřené*.
32. Zbývá ještě posoudit otázku, jak měla žalovaná v žalobcově případě správně postupovat.
33. Podle nařízení Dublin III je proces předání žadatele o mezinárodní ochranu poměrně striktně formalizovaný. Příslušný členský stát je podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III povinen přijmout žadatele zpět za podmínek v čl. 23, 24, 25 a 29 – tedy po předložení žádosti o přijetí, rozhodnutí o žádosti a konzultaci orgánů dotčených členských států. Zmíněné úkony jsou podle nařízení Dublin III omezeny lhůtami, které však řádově činí týdny až měsíce.

³ V žalobcově případě bylo ve smyslu § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců zjevné, že se chce co nejrychleji vrátit do Spolkové republiky Německo, proto podle soudu žalovaná ani nemusela zvažovat možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

34. V kontextu nyní projednávané věci a při zohlednění smyslu a účelu zajištění je však nutné podle soudu z podmínek (procesu) předání připomenutých v bodě 33 tohoto rozsudku slevit a využít i *méně formální a pružnější postup*. V nyní posuzované věci totiž nepřichází rozumně do úvahy jiný stát než Spolková republika Německo, jenž by byl povinen přijmout žalobce zpět. Riziko dalších přesunů žalobce mezi členskými státy v důsledku jeho „operativního“ přemístění do Spolkové republiky Německo je tak podle soudu minimální. I pokud by Spolková republika Německo nakonec měla za to, že za žalobce (jeho pobytovou situaci a případně i vycestování) není odpovědná a rozhodla se například využít čl. 29 odst. 3 nařízení Dublin III⁴, je soud přesvědčen, že by mohla žalobce bez obtíží vyhledat a přemístit. Jinými slovy nehrozí, že by české orgány bez akceptace německých orgánů ve smyslu čl. 25 nařízení Dublin III přemístily žalobce do Spolkové republiky Německo, s čímž by už německé nemohly – zjednodušeně řečeno – nic udělat. Žalobce uvedl adresu ve Spolkové republice Německo, kde bydlí, dále vypověděl, že má přítelkyni, pracuje ve výrobě kosmetických produktů a zažádal si o pobytové oprávnění za „účelem práce“. Již výše soud označil tato žalobcova tvrzení jako věrohodná. Česká orgány by tudíž nepřemísťovaly do Spolkové republiky Německo žadatele, který by tam neměl jakékoli zázemí a jenž by nebyl v případě potřeby pro německé orgány dohledatelný (resp. u kterého by bylo dáno zvýšené riziko, že jej německé orgány nebudou moci dohledat). I právě zmíněné (a málo pravděpodobné) situace jsou každopádně převážena zájmem na omezování osobní svobody pouze v těch případech, kde je to nezbytně nutné a pro takové omezení existují rozumné důvody.
35. V případech obdobných nyní projednávané věci by totiž žadatelé o mezinárodní ochranu, kteří se vydají do jiného členského státu například jako turisté nebo kvůli nákupům, mohli být v konečném důsledku zajištění v řádu týdnů až měsíců⁵, aniž by proto byl dán rozumný důvod. Soud uznává, že se takoví žadatelé vydávají do jiného členského státu neoprávněně a že je u nich také formálně vzato dáno též nebezpečí útěku – chtějí se vrátit do členského státu, z něhož vycestovali. Právě k takovému návratu směřuje i postup podle čl. 18 odst. 1 písm. d), 24, 25 a 29 a zajištění podle čl. 28 nařízení Dublin III. V případě, kdy z okolností dané věci ovšem není pochyb o tom, do kterého členského státu by měl být žadatel o mezinárodní ochranu navrácen, je podle soudu absurdní, aby byl žadatel několik týdnů až měsíců zajištěn jen kvůli tomu, aby byl nakonec předán do členského státu, kam stejně *prokazatelně směřoval*. Podle soudu se takovým postupem (mimo „udržení“ žadatele na území členského státu, kde se nachází neoprávněně, do doby, než jeho přijetí příslušný členský stát akceptuje, zajistí se žadatelovo faktické předání apod.) ani nijak neobchází smysl tzv. dublinského systému. Naopak jej následuje, neboť volí mírnější a rychlejší prostředky, jak zajistit přítomnost žadatele na území toho členského státu, kde by se měl žadatel „správně“ (podle pravidel tzv. dublinského systému) nacházet a kde ostatně chce i dobrovolně být.
36. Soud má proto v tomto případě žalobcovo zajištění za účelem jeho předání za nepřiměřené, jelikož lze sledovaného cíle (v tomto případě přemístění žalobce do Spolkové republiky Německo) dosáhnout i jinak. Tento jiný – *méně formální a pružnější postup* podle soudu předvídá již bod 24 odůvodnění nařízení Dublin III odkazující na nařízení Komise (ES)

⁴ Podle kterého pokud je osoba přemístěna chybně, nebo pokud je rozhodnutí o přemístění v rámci odvolacího nebo přezkumného řízení zrušeno poté, co bylo přemístění provedeno, přijme členský stát, který přemístění provedl, tuto osobu bezodkladně zpět.

⁵ V doplnění vyjádření k žalobě ze dne 25. 8. 2025 žalovaná soud informovala o tom, že Spolková republika Německo přijetí žalobce zpět akceptovala. Ministerstvo vnitra také za účelem realizace předání požádala žalovanou o prodloužení zajištění do 23. 9. 2025.

č. 1560/2003. Podle nich lze provést dobrovolné přemístění do příslušného členského státu za účelem posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, a to prostřednictvím kontrolovaného vycestování nebo s doprovodem. Česká republika a Spolková republika Německo dále mohou ve smyslu čl. 36 odst. 1 písm. b) nařízení Dublin III sjednat dvoustranné správní ujednání, kterým by zjednodušily postupy a zkrátily lhůty pro předávání a posuzování žádostí o převzetí nebo přijetí žadatelů zpět. Taktéž česká legislativa na jiný – méně formální a pružnější postup sama pamatuje, neboť podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zjevně existují případy, kdy přemístění žadatele lze zrealizovat ve lhůtě 48 hodin. V každém případě platí, že není akceptovatelné, aby případný nedostatek právní úpravy vedl k automatickému zajišťování cizinců i v těch případech, kdy je to na první pohled nepřiměřené a neúčelné. To proto ani v tomto případě nemůže soud klást k tíži žalobce.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

37. Soud konstatuje, že žalovanou nezpochybněné specifické okolnosti daného případu činí žalobcovo zajištění nepřiměřené. Proto je žaloba důvodná a soud napadené rozhodnutí pro jeho nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. ruší. O vrácení věci žalované soud nerozhodoval, neboť napadené rozhodnutí bylo prvním úkonem v řízení, tudíž zde po jeho zrušení není řízení, v němž by bylo možné pokračovat (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36). Vyhlášením tohoto rozsudku musí být žalobce bez zbytečného odkladu propuštěn ze zajištění na svobodu [§ 127 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců].
38. Jelikož soud o žalobě rozhodl bezodkladně po obdržení správního spisu, nadto vázán zákonem stanovenou lhůtou pro rozhodnutí (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců), nerozhodoval samostatně o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.
39. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce sice byl v řízení úspěšný a měl by právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady řízení mu však nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. srpna 2025

JUDr. Jan Peroutka v. r.
soudce